

Статистичко истражување за прометот во индустријата

ДС_ИНД.2_М_МК_2024_12

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.1	Контакт
S.1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
S.1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за индустрија, градежништво и деловни тенденции	
S.1.3	Лице за контакт
Верица Спасовска	
S.1.4	Звање на лицето за контакт
Помлад соработник	
S.1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
S.1.6	Електронска адреса
verica.dinova@stat.gov.mk	
S.1.7	Телефонски број
00389 2 3295 759	
S.1.8	Факс
S.2	Ажурирање метаподатоци
S.2.1	Последна потврда на метаподатоците
05/06/2025	
S.2.2	Последна објава на метаподатоците
05/06/2025	
S.2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
05/06/2025	

S.3	Статистичка презентација
S.3.1	Опис на податоците
Индекси на прометот во индустријата, вкупно, на домашниот пазар и на странските пазари (вкупно, по сектори, главни индустриски групи и оддели, според НКД Рев.2).	
S.3.2	Систем на класификации
-Национална класификација на дејности, НКД Рев.2, -Национална номенклатура на индустриски производи, ННИП, -Главни индустриски групи, ГИГ.	
S.3.3	Опфат на сектор/и
Опфат на секторите: -В/Б-Рударство и вадење на камен, -С/В-Преработувачка индустрија според НКД Рев.2.	
S.3.4	Статистички концепти и дефиниции
Вредноста на прометот е фактурираната вредност што извештајната единица ја остварила врз основа на продажба на стоки и на услуги во извештајниот месец. Се совпаѓа со пазарната вредност на продадените стоки и услуги испорачани на трети лица на домашниот и на странскиот пазар. Во вредноста на прометот треба да се вклучат сите трошоци на транспортот и пакувањето и сите даноци на фактурираните стоки и услуги на извештајната единица, освен данокот на додадена вредност (ДДВ) и акцизите. Се исклучуваат сите попусти и намалувања на цените и вредноста на вратените спакувани стоки, освен готовинските попусти. Попустите, намалувањата и бонусите кои дополнително им се одобруваат на купувачите, исто така, се исклучуваат.	
S.3.5	Статистичка единица
Деловните субјекти кои произведуваат и продаваат индустриски производи од сопствено производство, како на домашниот така и на странските пазари, кои припаѓаат на секторите В/Б и С/В според НКД Рев.2.	
S.3.6	Статистичка популација
Деловните субјекти кои произведуваат и продаваат индустриски производи од сопствено производство, како на домашниот така и на странските пазари, кои припаѓаат на секторите В/Б и С/В според НКД Рев.2.	
S.3.7	Референтна област
Република Северна Македонија	
S.3.8	Временска покриеност
Од јануари 2010 година (2021 = 100).	
S.3.9	Базен период
2021=100	

S.4	Единица на мерење
Индекси.	
S.5	Референтен период
Месец.	
S.6	Институционален мандат
S.6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/) ЕВРОПСКА РЕГУЛАТИВА: Регулатива на Комисијата за имплементирање (ЕУ) 2020/1197 од 30 јули 2020 за утврдување на техничките спецификации и аранжмани во согласност со Регулативата (ЕУ) 2019/2152 на Европскиот Парламент и на Советот за европските деловни статистики.	
S.6.2	Споделување на податоци
Индексите се испраќаат преку ЕДАМИС до ЕУРОСТАТ.	
S.7	Доверливост
S.7.1	Доверливост - политика
1.Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/). 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/).	
S.7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) и Политиката за доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/), индивидуалните податоци не се објавуваат.	

S.8	Политика за објавување
S.8.1	Календар на објавување
Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.	
S.8.2	Пристап до Календарот на објавување
https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#	
S.8.3	Кориснички пристап
Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.	
S.9	Фреквенција на дисеминација
Месечна.	
S.10	Достапност и јасност
S.10.1	Соопштенија
Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ (https://www.stat.mk/mk/%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BE%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0).	
Посетеност на соопштенијата е 176 прегледи.	
S.10.2	Публикации
Статистички годишник (линк: https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=915)	
S.10.3	Онлајн база на податоци
https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Industrija_Bazna2021/475_Ind_MK_indPrometVkBaza2021_ml.px/	
https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Industrija_Bazna2021/525_Ind_MK_indPromDomBaza2021_ml.px/	
https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Industrija_Bazna2021/575_Ind_MK_indPromStrBaza2021_ml.px/	
S.10.3.1	АС1. Број на прегледи на табелите со податоци
Бројот на прегледи е 141.	

S.10.4	Пристап до микроподатоци
Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (https://www.stat.mk/mk/za-nas/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istrazhuvachki-feli/).	
S.10.5	Друго
По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби. Податоците се доставуваат редовно преку ЕДАМИС до ЕУРОСТАТ.	
S.10.5.1	АС 2. Број на прегледи на метаподатоците
Не се пресметува.	
S.10.6	Документација за методологијата
Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на ДЗС. http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=102&rbrObl=19	
S.10.6.1	АС 3. Стапка на комплетност на метаподатоците
Не се пресметува.	
S.10.7	Документација за квалитетот
S.11	Управување со квалитет
S.11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework - https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 46 и член 4в (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/).	
S.11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM). Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.	
S.12	Релевантност

S.12.1	Потреби на корисниците
Податоците за индексите на прометот во индустријата се користат од страна на различни владини институции, со цел следење на економските состојби во земјата. Индексите, како краткорочен индикатор, претставуваат појдовна основа за различни економски анализи, креирање на стратешки планови за преземање на идни активности и донесување на одлуки за реализирање на економските политики. Индексите за прометот во индустријата се користат и од релевантни меѓународни институции како што се ЕУРОСТАТ и ММФ.	
S.12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
S.12.3	Комплетност и R1. Стапка на комплетност на податоците за корисници
Не се пресметува.	
S.12.3.1	R1. Стапка на комплетност на податоците за производители
Не се пресметува.	
S.13	Точност и веродостојност
S.13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
S.13.2	Примерочни грешки и A1. Индикатори за примерочни грешки за корисници
Не се врши пресметка.	
S.13.2.1	A1. Индикатори за примерочни грешки за производители
Не се врши пресметка.	
S.13.3	Непримерочни грешки и A4. Стапка на неодговор на единица за корисници и A5. Стапка на неодговор на белег за корисници
Грешки при опфат: Обезбедува 100% опфат на веќе избраните извештајни единици во примерокот. Грешки при мерење: Разликите во вредностите на прибраните со вистинските податоците тековно се обработуваат. Грешки при неодговор: Ова статистичко истражување има 100% опфат на единици и белези. Грешки при обработка на податоците: Во обработката на податоците, прибраните податоци за прометот, при внесувањето, логички се контролираат, се проверуваат отстапувањата на вредностите во однос на претходните податоци, се контактираат извештајните единици, се проверуваат и анализираат излезните податоци, а за корекциите се повторува постапката за контрола.	
S.13.3.1	Грешки во опфатот
Не се врши пресметка.	

S.13.3.1.1	A2. Стапка на преопфатеност
S.13.3.1.2	A3. Учество на заедничките единици
S.13.3.2	Грешки при мерење
Не се врши пресметка.	
S.13.3.3	Грешки при неодговор
Не се врши пресметка.	
S.13.3.3.1	A4. Стапка на неодговор на единица
S.13.3.3.2	A5. Стапка на неодговор на белег
S.13.3.4	Грешки при обработката на податоците
Не се врши пресметка.	
S.13.3.5	Грешка од избраниот модел
Не е применливо.	
S.14	Навременост и точност
S.14.1	Навременост и TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за корисници
Индексите на прометот во индустријата се објавуваат најдоцна 45 дена по завршувањето на референтниот период како дефинитивни податоци. Временска разлика до дефинитивните резултати = T+45.	
S.14.1.1	TP1. Временско задоцнување на првите резултати за производители
S.14.1.2	TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за производители
Временска разлика до дефинитивните резултати = T+45.	
S.14.2	Точност и TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.	
S.14.2.1	TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
S.15	Кохерентност и споредливост
S.15.1	Географска споредливост
Индексите на прометот во индустријата се произведуваат на национално ниво и се усогласени со регулативите за краткорочни статистики. Ова обезбедува споредливост на	

националните податоци со европските податоци. Податоците се споредливи на НТЕС 1 и 2 (Република Македонија).	
S.15.1.1	СС1.Коефициент на асиметрија на тековите од мирор-статистиките
Не е применливо.	
S.15.2	Временска споредливост и СС2. Должина на споредливи временски серии за корисници
Од јануари 2010 година по НКД Рев.2 (2021 = 100) и нема прекин на временската серија. Должината на споредливата временска серија е 180 референтни периоди.	
S.15.2.1	СС2. Должина на споредливи временски серии за производители
Должина на споредлива временска серија = 180 референтни периоди.	
S.15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се споредуваат со месечните податоци од Статистичко истражување за индустријата (месечно) (ИНД.1) и од годишните податоци од Статистичко истражување за индустријата (годишно) (ИНД.21). Споредувањето се прави, по потреба, за контрола на логичноста на вредноста на прометот. Индексите на прометот во индустријата се применливи во пресметките во Национални сметки.	
S.15.3.1	Кохерентност на месечните / кварталните / полугодишните статистики со годишните статистики
Податоците се споредуваат со месечните податоци од Статистичко истражување за индустријата (месечно) (ИНД.1) и од годишните податоци од Статистичко истражување за индустријата (годишно) (ИНД.21). Споредувањето се прави, по потреба, за контрола на логичноста на вредноста на прометот.	
S.15.3.2	Кохерентност со национални сметки
Индексите на прометот во индустријата се применливи во пресметките во Национални сметки.	
S.15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.	
S.16	Трошок и оптовареност
Во електронките прашалници има вклучено прашање за тоа колку време им е потребно на извештајните единици за пополнување на прашалникот, се со цел да се намали оптовареноста на извештајната единица.	
S.17	Ревизија на податоците
S.17.1	Политика за ревизија на податоците

Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС:

<https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/>.

S.17.2**Практика за ревизија на податоците и А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за корисници**

Ревизии на податоците се направени при промена на базната година во 2024 година со 2021 = 100. Индексите на прометот во индустријата, за периодот 2010-2024 година, се прилагодени на новата базна година 2021.

S.17.2.1**А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за производители**

Не е применливо.

S.18**Статистичка обработка****S.18.1****Извори на податоци**

Извор на податоци: Статистичко истражување за прометот во индустријата.

Рамка на која се темели изворот на податоците: Статистички деловен регистар и Статистичко истражување за индустријата (годишно)(ИНД.21).

Методот со кој се прибираат податоците: Cut-off примерок.

Критериуми за стратификација: Деловните субјекти се избираат од Статистичкото истражување за индустријата (годишно)(ИНД.21), (ги опфаќа сите деловни субјекти кои припаѓаат на секторите В/Б, С/В според НКД Рев.2 со над 20 мил. остварени приходи од продажба од сопствено производство), на ниво на група (3 цифри).

Големина на примерокот: Избраните деловни субјекти покриваат 85% од вкупниот промет на ниво на Република Македонија во 2021 година, 93% од прометот на стрнскиот пазар и 62% од прометот на домашниот пазар. Во примерокот за 2021 година се опфатени 500 деловни субјекти.

Фреквенција на ажурирање на примерокот: Примерокот на деловни субјекти се ажурира секоја петта година, а на почетокот на секоја година се прави замена (годишно ажурирање) за нерепрезентативни деловни субјекти.

S.18.2**Фреквенција на прибирање податоци**

Месечна.

S.18.3**Прибирање на податоците**

Податоците за прометот во индустријата се прибираат со статистичкиот образец - Месечен извештај за прометот во индустријата (ИНД.2), кој на извештајните единици им е достапен на веб-страницата на ДЗС и тоа преку системот за електронско прибирање податоци (Е-Стат) <https://estat.stat.gov.mk/>. Извештајните единици ги пополнуваат податоците за прометот и ги доставуваат до ДЗС, до 31-ви во месецот, за претходниот месец.

S.18.4**Проверка на податоците**

При приемот на обрасците (во Е-Stat) се евидентираат, контролираат и превземаат во апликацијата (во Access). Со апликацијата се спроведуваат дополнителни контроли според дефинираните правила за валидација. Во случај да има грешки и/или нелогичности се

контактираат давателите на податоците. Се контролира опфатноста која треба да биде 100%.

Валидација на излезните податоци:

Излезните податоци (индекси) се анализираат и потврдуваат, на ниво на оддел, сектор, главна индустриска група, во однос на претходниот месец, истиот месец од претходната година и просекот од базната година.

S.18.5 Компилирање податоци

Импутација: Се врши импутација на неодговорите со податок од некој претходен период зависно од карактерот на фирмата и видот на производството и продажбата. На почетокот на годината, се прави годишно ажурирање (замена) на примерокот на претпријатија.

S.18.5.1 A7. Стапка на импутација

Не се пресметува.

S.18.6 Прилагодување

За елиминирање на месечните варијации предизвикани од различниот број на денови во месецот се користи JDemetra + моделот.

S.18.6.1 Сезонско прилагодување

Не се врши сезонско прилагодување на податоците.

S.19 Коментар

A.1 Анекси